

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	iii
Voorwoord	vii
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1. Duidelijkheid over rechtsbases en rechtsregimes.....	1
1.2. ISAF en de gewapende opstand in Afghanistan	2
1.3. Gevolgen voor ISAF en de Nederlandse krijgsmacht	3
1.4. Onderzoeksvraag en doel	5
1.5. Opbouw	5
1.6. Afbakening.....	6
Hoofdstuk 2 Rechtsbases	9
2.1. Inleiding.....	9
2.2. Rechtsbases voor extraterritoriale militaire operaties.....	9
2.3. Hoofdregeel ‘ius ad bellum’: Geweldverbod.....	9
2.4. Uitzondering 1: Toestemming gastland (‘consent’).....	10
2.5. Uitzondering 2: Autorisatie VN-Veiligheidsraad	11
2.6. Subconclusie rechtsbasis	13
Hoofdstuk 3 Rechtsregime: Mensenrechten	15
3.1. Rechtsregimes: Mensenrechten	15
3.2. Vooraf: De schaduw van de ‘Saramati-doctrine’	15
3.3. Inleiding: Mensenrechten en jurisdictie	16
3.4. Drempel: Jurisdictie.....	17
3.4.1. Territoriale en extraterritoriale jurisdictie.....	18
3.4.2. ‘State Agent Authority’ (SAA)	19
3.4.2.1. Detentie	20
3.4.2.2. Aanhouding	22
3.4.2.3. Directe militaire actie.....	23
3.4.2.4. Ratio SAA	25
3.4.3. ‘Effective Control of an Area’ (ECA)	26
3.5. Saramati opnieuw bezien: ISAF versus KFOR?	27
3.6. Subconclusie drempel.....	30
3.7. Regime.....	30
3.7.1. Recht op leven	31
3.7.2. Gewoonterecht en beleidsmatige toepassing	32
3.7.3. Mensenrechten tijdens gewapend conflict	33
3.8. Conclusie mensenrechten.....	34
Hoofdstuk 4 Rechtsregime: ROE	37
4.1. Inleiding.....	37

4.2. 'Rules of Engagement' (ROE).....	37
4.3. ROE en Oorlogsrecht.....	39
4.4. HOR beleidsmatig toepassen ('de facto').....	41
4.4.1. Aanleiding.....	41
4.4.2. Ratio.....	43
4.4.3. Consequenties.....	44
4.5. Subconclusie ROE en beleidsmatig toepassen HOR ('de facto').....	44
Hoofdstuk 5 Rechtsregime: oorlogsrecht.....	45
5.1. Inleiding: HOR formeel van toepassing ('de jure')	45
5.2. Drempel: Gewapend conflict	47
5.2.1. Intensiteit van geweld.....	48
5.2.2. Organisatie.....	50
5.3. Gewapend conflict in Afghanistan?	51
5.3.1. Gewapende opstand.....	51
5.3.2. GIRoA en ISAF.....	53
5.3.3. OMF.....	54
5.3.4. Geweld en intensiteit vijandelikheden.....	55
5.3.5. Organisatie OMF.....	58
5.4. Een gewapend conflict dus?	62
5.5. Tijdelijk en plaatselijk gewapend conflict?.....	63
5.6. Regime.....	64
5.6.1. Type gewapend conflict.....	65
5.6.2. Deelregime.....	69
5.6.3. GA 3.....	69
5.6.4. Gewoonterecht.....	71
5.6.5. Subconclusie oorlogsrechtelijke regime.....	73
5.7. Subconclusie oorlogsrecht	74
Hoofdstuk 6 Oorlogsrecht in doelbestrijding tijdens een 'counterinsurgency'.....	75
6.1. Inleiding	75
6.2. Afbakening: COIN, doelbestrijding ('targeting') en HOR	77
6.2.1. COIN.....	78
6.2.2. Doelbestrijding ('targeting').....	84
6.2.3. HOR.....	85
6.3. Inleiding tot de drie thema's	86
6.4. Thema 1: Onderscheid	88
6.4.1. Introductie.....	88
6.4.2. Onderscheid naar persoon in een NIGC.....	89
6.4.2.1. Lidmaatschap van een georganiseerde gewapende groep.....	91
6.4.2.2. Burgers die rechtstreeks deelnemen aan vijandelikheden.....	93
6.4.2.3. De constitutieve elementen van RDAV.....	94
6.4.2.3.1. Voorwaarde 1: Schade-drempel.....	95
6.4.2.3.2. Voorwaarde 2: Rechtstreeks causaal verband.....	95
6.4.2.3.3. Voorwaarde 3: Direct verband met de vijandelikheden.....	96
6.4.2.4. Begin en einde van RDAV.....	97
6.4.2.5. Subconclusie personen.....	99
6.4.3. Onderscheid naar object.....	100
6.4.3.1. Een militair doel.....	100
6.4.3.2. Voorwaarde 1: Daadwerkelijk bijdrage tot de krijgsv verrichtingen.....	101

6.4.3.3. Voorwaarde 2: Duidelijk militair voordeel	103
6.4.3.4. Subconclusie onderscheid naar object	104
6.4.4. Onderscheid en COIN	104
6.4.4.1. De ‘onderscheid in COIN’-paradox.....	104
6.4.4.2. Statusbeoordeling personen	106
6.4.4.3. Opstandelingen en het gebruik van objecten.....	108
6.4.5. Interim-conclusie Thema 1	109
6.5. Thema 2: Proportionaliteit	110
6.5.1. Introductie	110
6.5.2. Belangenafweging.....	111
6.5.3. Hoe wordt de belangenafweging bepaald?	112
6.5.3.1. “Verwacht” bijkomend verlies en “verwacht militair voordeel”	112
6.5.3.2. “Bijkomend verlies van mensenlevens onder de burgerbevolking [...]”	114
6.5.3.3. “Tastbaar en rechtstreeks militair voordeel”	114
6.5.3.4. Test: Buitensporig.....	115
6.5.4. Proportionaliteit en COIN.....	115
6.5.4.1. Militair voordeel in COIN.....	115
6.5.4.2. Bijkomende schade in COIN.....	117
6.5.4.3. Proportionaliteit in COIN	118
6.5.5. Interim-conclusie Thema 2	118
6.6. Thema 3: Voorzorgsmaatregelen	119
6.6.1. Introductie	120
6.6.2. Wie moeten voorzorgsmaatregelen nemen?	120
6.6.3. Tot welke voorzorgsmaatregelen verplicht artikel 57 AP I?	121
6.6.4. Sleutelbegrip: “Praktisch uitvoerbaar”	122
6.6.5. Verplichting: Keuze in methoden en middelen	123
6.6.6. Voorzorgsmaatregelen en COIN	124
6.6.6.1. Discretionaire bevoegdheid in COIN.....	125
6.6.6.2. Procedures, methoden en processen.....	125
6.6.6.3. Nieuwe technologieën.....	126
6.6.7. Interim-conclusie Thema 3	127
6.7. Subconclusies ‘targeting’ in doelbestrijding	128
Hoofdstuk 7 Conclusies	133
Lijst van afkortingen	137
Literatuuroverzicht	139
Jurisprudentieoverzicht.....	151
Biografie auteurs	155